

tror heller ikke, det er nødvendigt for Statens Vedkommende at gaa saa rigoristisk frem. Det kan være rimeligt nok, at man søger at komme bort fra de under Krigen gældende Bestemmelser, men jeg synes dog, der skal være en Overgangsperiode.

Den højtærede Indenrigsminister gjorde ogsaa gældende, at naar der i Fjor var brugt saa mange Penge, og naar, som jeg havde nævnt, der ogsaa i indeværende Aar var brugt en tilsvarende Sum, var det et Vidnesbyrd om, at man ikke ad den Vej kunde komme ned med Udgifterne. Det blev ligeledes anført, at der jo ikke var brugt saa mange Penge i selve Krigsaarene. Jeg vil imidlertid erindre om, at i selve Krigsaarene var der andre Veje, ad hvilke man søgte at komme de af Dyrtiden ramte Personer til Hjælp. Men det er ogsaa først efter Krigen, at de Ulykker og Ulemper, jeg omtalte, har gjort sig gældende; det er først efter Krigen, at den meget høje Husleje virker stærkt, det er først efter Krigen, at vi har kunnet tale om Folk, der har gaaet arbejdsløse i flere Aar, det er først efter Krigen, at der er kommet Nedsættelse i Lønningerne og Nedsættelse i Understøttelserne. Det er alt sammen noget, der er passeret efter Krigen og i det allersidste Aar, og derfor synes jeg, det har været naturligt, at der har været Stigning sidste Aar.

Jeg synes, det er rimeligt, at Hjælpekasseunderstøttelsen i nogen Grad oprettholdes ogsaa i indeværende Aar. Jeg vil forvare mig imod, at jeg skulde have sagt, at der skal bruges 12 Mill. Kr.; jeg har sagt: Indtil nu, det vil sige i de tre første Maaneder, er der efter min Overbevisning brugt op imod 3 Mill. Kr.; men op imod 3 Mill. Kr. er ikke 3 Mill. Kr. Det vil sikkert vise sig, at jeg har lige saa megen Ret i denne Paastand, som jeg havde ved Sagens første Behandling, da jeg hævdede, at der i det sidste Aar var brugt større Beløb, end man vilde være ved fra Ministeriets Side.

Jeg vilde ønske, at jeg havde Evne til at tale baade til det ærede Flertals og den højtærede Ministers Hjerte i dette Spørgsmaal. Det har jeg formodentlig ikke, saa vi skal vel nok ud i dette Uføre, som vil blive en Følge af, at Hjælpekasserne nu kommer til at standse deres Virksomhed. Jeg vil imidlertid for mit og for mit Partis Vedkommende fralægge os ethvert Ansvar for, hvad der passerer, naar man nu standser Hjælpekassevirksomheden uden at aabne Adgang til paa anden Maade at komme de trængende til Hjælp.

Henningsen: Den højtærede Indenrigsminister kunde ikke erkende, at Hjælpekassernes forøgede Udgifter i det sidste Aar skyldtes en Ændring i vore sociale Love. Indenrigsministeren spørger om, hvilke af disse Love der er ændret. Ja, der er ingen bestemt Lov, der er ændret, der siges, at Hjælpekasserne skal udbetale saa og saa meget i det givne Tilfælde, men det er og har været i de senere Aar den røde Traad, der er gaaet gennem vore sociale Love, at hvad der ikke kunde udføres paa Grundlag af disse sociale Love, kunde passende overlades til Hjælpekasserne. Jeg vil ogsaa gerne henvise til de foreliggende Tal, som viser, at det er rigtigt, hvad jeg hersiger. Fra 1913—14 til 1916—17 var Statstilskuddet til de kommunale Hjælpekasser 250 000 Kr. I 1916—17 blev der gennemført den Ændring, at Staten refunderede en Trediedel af Kommunens Udgifter til Hjælpekasserne. Det var under Krigsperioden, om hvilken den ærede Ordfører (J. Jacobsen) sagde, at i den Periode var der selvfølgelig henlagt en hel Del ekstraordinære Opgaver under Hjælpekasserne. Det er rigtigt, men derfor blev Refusionen fra Staten under Hensyn til disse Opgaver ogsaa fastsat efter særlige Regler. Ser man paa Hjælpekassernes Udgifter, vil man finde, at det er først paa et senere Tidspunkt, Udgifterne er steget. Jeg skal ikke nævne alle disse Tal, som har været nævnt flere Gange under denne Forhandling, men kun gøre opmærksom paa, at saa sent som i 1920—21 var Statens Udgift kun 619 000 Kr. Fra det Tidspunkt kommer der imidlertid en meget stærk Stigning i Beløbet, og hvorfor? Fordi de sociale Love paa det Tidspunkt bortfalder eller ændres i Karakter. Det er ikke de ekstraordinære Opgaver, som under Krigsperioden var henlagt under Hjælpekassernes Administration, der har foraarsaget de store Udgifter; hvis det var Tilfældet, skulde vi have haft Stigningen gennem Krigsperioden, men Udgifterne stiger først efter Krigsperioden, da man kom ind under Krigstidens Eftervirkninger og fik disse sociale Love, som ikke helt dækkede de Krav, der maatte stilles for at sikre Folk det nødvendige til Livets Ophold. Den højtærede Minister har selv leveret det bedste Bevis paa, at den Tankegang, at Hjælpekasserne havde en saadan Opgave, mere og mere har vundet Indpas blandt den nuværende Regerings Medlemmer. Jeg husker, hvorledes den højtærede Indenrigsminister ved første Behandling af Lovforslaget om